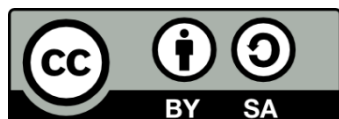

Συγκριτικό Εκκλησιαστικό Δίκαιο

Ενότητα 2η: Η ελληνική εθνική νομοθεσία (μέρος Β')

Κυριάκος Κυριαζόπουλος
Τμήμα Νομικής Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η ελληνική εθνική νομοθεσία (μέρος Β')

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Άρθρο 1 του ν.4301/2014 (συνέχεια)
2. Άρθρο 2 του ν.4301/2014
3. Άρθρο 3 του ν.4301/2014

Σκοποί ενότητας

- Ανάλυση επιμέρους εννοιών που απαντώνται στα άρθρα 1, 2 και 3 του ν. 4301/2014
- Κριτική αποτίμηση των αντίστοιχων νομοθετικών διατάξεων

Άρθρο 1 του ν.4301/2014 (συνέχεια)

“Θρησκευτική κοινότητα είναι ικανός αριθμός φυσικών προσώπων με συγκεκριμένη θρησκευτική Ομολογία γνωστής θρησκείας, μόνιμα εγκατεστημένων σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, με σκοπό την κοινή άσκηση της λατρείας της και την τέλεση των καθηκόντων που απαιτούνται από την κοινή Ομολογία των μελών της.”

Ανάλυση επιμέρους εννοιών

- «Μόνιμα εγκατεστημένων».
- «Κοινή άσκηση λατρείας και τέλεση καθηκόντων που απαιτούνται από την κοινή Ομολογία των μελών της» (**διπλός σκοπός της θρησκευτικής κοινότητας**, περιοριστικός ως προς το δικαίωμα στην αυτονομία των θρησκευμάτων, στενότερος από αυτόν που θα ήταν σύμφωνος με το διεθνές δίκαιο των θρησκευτικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 2 του ν.4301/2014

Άρθρο 2 του ν.4301/2014 (1/2)

- Έννοια/ορισμός του Θρησκευτικού Νομικού Προσώπου (**1^η μορφή νομικής προσωπικότητας**):

Άρθρο 2 του ν.4301/2014 (2/2)

“Ένωση προσώπων της αυτής θρησκευτικής κοινότητας, η οποία επιδιώκει τη συστηματική και οργανωμένη άσκηση της λατρείας της και τη συλλογική εκδήλωση των θρησκευτικών πεποιθήσεων των μελών της, αποκτά προσωπικότητα, όταν εγγραφεί σε ειδικό δημόσιο βιβλίο (Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων) που τηρείται στο πρωτοδικείο της έδρας του. Για να συσταθεί θρησκευτικό νομικό πρόσωπο χρειάζονται τριακόσια τουλάχιστον πρόσωπα, εκ των οποίων ένας τουλάχιστον είναι ο θρησκευτικός λειτουργός, ιερουργός ή ποιμένας της θρησκευτικής κοινότητας, στον οποίο έχει ανατεθεί η τέλεση των θρησκευτικών τελετών, ο οποίος πρέπει να είναι Έλληνας ή πολίτης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαπός νόμιμα διαμένων στην Ελλάδα.”

Ανάλυση επιμέρους εννοιών (1/2)

- «Ένωση προσώπων» (ιδρυτές είναι φυσικά πρόσωπα).
- «Η οποία επιδιώκει...» (σκοπός του Θρησκευτικού Νομικού Προσώπου).
- Τρόπος απόκτησης νομικής προσωπικότητας (ιδιωτικού δικαίου, *sui generis*, μια νομική τεχνική πραγμάτωσης του αντίστοιχου διεθνούς και συνταγματικού δικαιώματος των θρησκευτικών κοινοτήτων).

Ανάλυση επιμέρους εννοιών (2/2)

- «**Τριακόσια τουλάχιστον** πρόσωπα...» (ελάχιστος αριθμός 300 ιδρυτών, υπερβολικά μεγάλος συγκριτικά με τον ελάχιστο αριθμό των 20 ιδρυτών για τη σύσταση σωματείου – η πρόβλεψη αντίκειται στο διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μιας και δυσχεραίνει την ίδρυση μιας βασικής νομικής προσωπικότητας).
- Απαιτείται **τουλάχιστον ένας θρησκευτικός λειτουργός, ιεροουργός ή ποιμένας ανάμεσα στους ιδρυτές**. Όμως δεν έχουν όλες οι θρησκευτικές κοινότητες λειτουργό, ιεροουργό ή ποιμένα. Προκύπτει σαφής αντίθεση προς τους διεθνείς κανόνες για τα θρησκευτικά ανθρώπινα δικαιώματα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 3 του ν.4301/2014

Άρθρο 3 του νόμου 4301/2014

- Δικαστική διαδικασία και διατυπώσεις σύστασης του Θρησκευτικού Νομικού Προσώπου:

Απαιτούμενα έγγραφα (1/3)

- Για την εγγραφή του Θρησκευτικού Νομικού Προσώπου στο βιβλίο απαιτούνται τα εξής έγγραφα:
  - i. συστατική πράξη
  - ii. ομολογία πίστης

Απαιτούμενα έγγραφα (2/3)

iii. ονόματα μελών της Διοίκησης – η υποχρέωση να περιλαμβάνεται απαραίτητα ο θρησκευτικός λειτουργός στη Διοίκηση **αντίκειται στους διεθνείς κανόνες για τα θρησκευτικά ανθρώπινα δικαιώματα**

→ Το παράδειγμα του ελληνικού νόμου που ρυθμίζει τις εβραϊκές κοινότητες: ο ραββίνος είναι υπάλληλος επ' αμοιβή της ισραηλιτικής κοινότητας και όχι μέλος της Διοίκησης.

Απαιτούμενα έγγραφα (3/3)

- iv. πλήρες βιογραφικό σημείωμα του θρησκευτικού λειτουργού
- v. έγγραφο για τον τρόπο και τον χρόνο ανάδειξης, εκλογής ή επιλογής του θρησκευτικού λειτουργού στη θέση του
- vi. κατάλογος λατρευτικών χώρων
- vii. κανονισμός (ανακριβής όρος, εννοείται εδώ το καταστατικό του νομικού προσώπου)

Ανάλυση επιμέρους διατάξεων (1/2)

- **Άρθρο 3§1, εδάφιο β'**: «Το μέλος δεν μπορεί να συμμετέχει ταυτόχρονα σε άλλο θρησκευτικό νομικό πρόσωπο, της αυτής ή άλλης θρησκείας ή δόγματος.» Εισάγεται δηλαδή απαγόρευση στο μέλος του Θρησκευτικού Νομικού Προσώπου για ταυτόχρονη συμμετοχή σε άλλο Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο της ίδιας, ή άλλης θρησκείας ή δόγματος. Πρόκειται για **υπερβολικά περιοριστική διάταξη**, η οποία εισάγει έναν αποκλεισμό που αντίκειται στο διεθνές δίκαιο των θρησκευτικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ανάλυση επιμέρους διατάξεων (2/2)

→ Το παράδειγμα των θρησκειών που ανήκουν στο βραχμανικό/ανατολικό «δέντρο θρησκειών»: σε αντίθεση με το αβρααμικό/δυτικό, εδώ δεν τίθεται θέμα αποκλειστικής ένταξης των μελών τους σε ένα μόνο θρήσκευμα. Άρα, η διάταξη του άρ.3§1, εδ. β' αντίκειται στη θρησκευτική τους ελευθερία.

- **Άρθρο 3§3:** «Τα υπό σύσταση θρησκευτικά νομικά πρόσωπα που υπάγονται πνευματικά και διοικητικά σε εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, υποβάλλουν υποχρεωτικά κοινή αίτηση με το τελευταίο.»

→ Το παράδειγμα ενός υπό σύσταση βουδιστικού νομικού προσώπου.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κυριάκος Κυριαζόπουλος «Συγκριτικό Εκκλησιαστικό Δίκαιο. Ενότητα 2^η: Η ελληνική εθνική νομοθεσία (μέρος Β΄)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

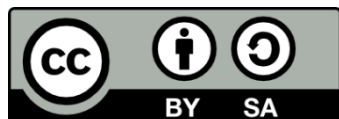

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μαριάνθη-Ελένη
Διαμαντοπούλου

Θεσσαλονίκη, 19-04-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

